

GAZETA POPORULUI

ABONAMENT
Pe un an 150 Lei
Pentru oficiile publice 200
Pentru bănci 500
In America 3 dolari

Gazeta Partidului Poporului.

Director:

OVIDIU HULEA

Adresa gazetei noastre este:

Aiud, liceul „Titu Malorescu”.

Prețul unui număr 3 lei.

Să se facă dreptate...!

În altă parte a gazetei noastre tipărim pentru obștea cinstită a neamului și pentru încurajarea tuturor celor cari au plângeri drepte tristele „lacrămășii” ale plugarilor români din Aiud, Ciuguzel și Cetea, făgăduind a continua cel puțin câteva numere din materialul pe care îl avem deja la mână!

Facem în aceeași vreme o călduroasă chemare, către toate satele neîndreptățite să ne înainteze plângerile, pe care le au și pentru ca să fim convinși că se cere împlinirea unei dreptăți, să roage să le pună pe hârtie plângerile domnii preoți, învățători, primar sau alți slujbași cari împărtășesc părerile lor.

Noi dela „Gazeta Poporului” stăm foarte bucuroși la îndemâna oricui și aceasta cu atât mai vârtos cu cât cunoscând legea, putem îndruma întru cărările cele bune pe frații noștri plugari, al căror bine vrem să-l servim și-a căror drepturi vrem să le ducem la îndeplinire.

Ceeace mai vârtos dorim să știm este: cât pământ s'a folosit din cel dat în arendă forțată de alții, afară de plugari, și cui s'a dus acasă roada, dacă pământul a fost lucrat în parte pentru alții; iar în locurile unde s'a făcut improprietărea, cine au mai fost improprietăriți afară de plugarii sau slujbașii satului.

Dacă sunt țărani mai înstăriți cari au fost îndemnați să cumpere pământ din cel dat în arendă forțată, să ne aducă la cunoștință din partea cui au fost îndemnați să cumpere și din partea cui li s'a făgăduit că li se vor aproba contractele, iar dacă pentru aprobarea contractelor li s'au cerut bani să ne aducă la cunoștință cât au plătit și cui?

Toată țărănimea să știe un lucru: că întrebăm aceasta pentru a cunoaște **cine sunt păcătoșii**, cari făcând acest lucru, au învrăjbit pe săteni între ei și au făcut cu neputință traiul unor oameni în mijlocul fraților lor!

Pentru că noi știm că este o dușmănie mare între cei cari au cumpărat pământ din cel forțat și între cei îndreptățiți, cari au rămas, după aceste cumpărări, fără lotul care li se cuvenia!

Suntem mai cinstiți și mai cuminiți decât să vrem răul vre unui plugar român, și făgăduim că din mărturisirea cinstită, vom căuta să scoatem — **în marginile legii** — bine pentru toți, pentru câți se poate.

Pentru cei cari s'ar întreba de ce mai răscolim aceste lucruri, o spunem hotărât: pentru că aici nu e vorba de mici abateri dela lege, făcute din nepricepere, lipsă de cunoaștere sau neputință de a se fi născut!

Și cum țărănimea noastră crede că toți domnii ne-am legat împreună pentru a sugruma dreptățile poporului, să-i arătăm, că dintre noi **numai câțiva uitafi de sine și răsculați împotriva legii lui Dumnezeu, și-a oamenilor, s'au încumetat a săvârși fărădelegi, de cari ne scârbim cu toții, mulțimea de domni păstrători ai cinstei și-a omeniei noastre românești!**

De-aceea îndemnăm țărănimea să ne ceară sfatul și ajutorul în ori ce zi și la orice oră a zilei, pentru că în ajungerea acestei dorinți, nu cunoaștem nici o neîndemânare ce ni s'ar face!

Rugăm în aceeași vreme pe toți cărturarii cinstiți să nu ne împiedece în această muncă a noastră, pentru că nu vrem să facem numai o lucrare pentru partid, ci o mare lucrare pentru pacea și mulțumire iubitorilor noștri plugari!

Acei cari, cu toate aceste, vor încerca să ne stânjenească în această trudă a noastră, își vor da arama pe față și-atunci vom înțelege lanțul care îi leagă de cei păcătoși.

Și bine înțeles îi vom judeca în rândul acelor cari sunt mai păcătoși, chiar decât făptuitorii, pentru că se ascund la spatele lor, ca niște nemernici cari n'au tăria să-și mărturisească păcatul și să ajute pe aceia, cu cari au fost, din umbră și întunec, tovarăși la câștig!

Suntem siguri că Ministerul de domenii și agricultură, dl. Prefect și Parchetul ne vor da întreg ajutorul ca să putem face deplină lumină, în reforma agrară din județul cel mai vrednic și cel mai românesc din tot Ardealul, din județul Alba, cuibul vitejilor și a mucenicilor neamului românesc!

Dumnezeu s'ajute!

Ovidiu Hulea.

Plângerile satelor.

Publicăm mai în jos învinurile ce se aduc, în legătura cu reforma agrară unor oameni nevrednici de pe urma cărora a suferit atât de mult sârmanul nostru plugar român, rugând Ministerul de domenii pe dl. Prefect și parchetul să pornească cercetările pentru a se convinge de adevărul lor.

Domnule Ministru,

În legătură cu întocmirea dispozitivului de improprietărea ce s'a afișat în orașul nostru, subsemnații în numele nostru și-a tuturor membrilor „Asociației plugarilor și a muncitorilor din Aiud” cu cea mai respectuoasă supunere, să înaintăm următoarea plângere:

Comisiunea de expropriere care a lucrat în anul 1922 nu numai că n'a lucrat în conformitate cu interesele și drepturile noastre, ci ea a lucrat de-a dreptul împotriva acestor interese, din reacredință și fiind cumpărată mituită cu bani și pământ.

Astfel delegatul nostru pentru reforma agrară d. Loghin Popa a primit dela proprietarii Sebeși Adam 5 iugăre pământ arător, dela Reznek 3 iugăre pământ, dela Varó Roza 3 iugăre pământ, din averea bisericii reformate 3 iugăre pământ, pe cari le-a vândut pe sub mână și n. prețul cărora și-au scutit de sub expropriere averile, **toate lucrate mai multe zeci de ani în arendă** precum urmează:

1. averea Sebeși Adam de peste 100 iug. pământ.
2. „ Reznek de 32 iugăre de pământ.
3. „ Varó Roza 32 iugăre de pământ.
4. „ Bartok Györgyné 28 iugăre de pământ.
5. „ Benedek Jozefa 22 iugăre de pământ.
6. „ Vitéz Anna 22 iugăre de pământ precum și alte proprietăți, pe cari le va descoperi ancheta, pe care o solicităm prin aceasta adresă împotriva numitului delegat.

Ridicăm acuză împotriva fostului agronom regional Ion Ștefănescu, așezat în orașul nostru lipit pământului și plecat, la transferare încărcat de bogății și cu milioane în buzunar.

Astfel putem dovedi că acest domn a cumpărat (din ce?) și mai ales că a vândut din hotarul orașului nostru următoarele teritorii:

1. proprietatea de 9 iugăre de loc din cartea funduară Nr. 2091 2., 10 iugăre de arător și fanaț din cartea fund. 442 ecete din hotarul orașului nostru (14) iugăre și 4 din hotarul comunei învecinate Sâncraiu.

Numai astfel a putut ajunge reforma în halul de necrezut iar noi de batjocură lumii, rămânând în Aiud unde se puteau expropria în folosul nostru aproape una miie iugăre, cu abia 165 iugăre care trece în proprietatea noastră.

Cu toată supunerea Vă rugăm deci, Dle. Ministru, să ordonați cercetarea acestor abuzuri, fiind noi siguri că din anchetarea lor, se vor descoperi toate fărădelegile unor organe cari în executarea reformei și-au uitat de Dumnezeu și de lege și a căror exemplară pedepsire va restabili respectul și autoritatea Statului român în fața cetățenilor cari nu vom înceta a lupta pentru păstrarea lui neștirbită, pentru înălțarea și fericirea lui.

Aiud la 10 Febr. 1927.

Cu toată supunerea:
Popa Florian m. p.
Spaniol Aron m. p.
Popa Iuon m. p.
Irimie Vian m. p.

Coza Vasile m. p.
Mocan Vasile m. p.
Sasu Dumitru m. p.
Câmpian Toma m. p.
Câmpian Ștefan m. p.
Chiorean Augustin m. p.

II.

Domnule Director!

Noi, subsemnații locuitori ai comunei **Ciuguzel**, venim, cu cea mai profundă umilință a Vă ruga să ne dați povață la următoarea chestie agrară.

Indreptățiți din com. Ciuguzel au luat în folosință în 1920 proprietatea lui Nagy Pál, loc. în Aiud în întregime, afară de 30 jug. ce i-s-au rezervat D-sale prin lege, și astfel l-au folosit în 1920—1921—1922, iar în 1923 s-au făcut modificări dându-i-se lui Nagy P. încă 31 jug. cu dreptul că e al D-nei Nagy Roza, sora lui Nagy Pál, pe câtă vreme Nagy Roza e măritată Acs, ne voind să depue jurământul de credință statului român, a trecut în 1920 în Ungaria și'n prezent se află la Budapesta, funcționar înalt și așa Roza Nagy nu e cetățeană română. Din terenul expropriat în favoarea statului, Nagy Pál a vândut 12 jug. adică 10 jug. din pășunea ce s'a dat comunei, iar 5 din mijlocul fânețelor. La Săbău Ioan 5 jug. deși dânsul are o proprietate de încă 14 jug. Lui Florea Gheorghe 5 jug. mai având 12. Comunei Ciuguzel, i-s'a dat din proprietatea lui Nagy Pál, 60 jugăre din care el a vândut 10 jug. la cei doi susnumiți, și astfel cei doi ne-au închis restul de 50 jug. de nu-l putem folosi nici de cum. O plătim cu dare și arândă iar de folosit nu o putem folosi. Cei doi înși își folosesc cele 10 jugăre fără a plăti nimica. Pe pășunea în chestie este o fântână, singura unde putem adăpa vitele.

Celelalte 5 jug. de fânaț le-a vândut lui Olariu Marian iar acesta prin speculă le-a pus pe nevasta lui cu numele Suci Anica ca să nu i-se strice loturile de 4 jug. ce le-a primit din expropriere. Lui olariu Marian, prin hotărârea ce s'a luat de către comisia locală, i-s-au hotărât numai 3 jug. iar dânsul prin viclenii a făcut de i s'a aprobat contractul pe 5 jug. unde își va alege dânsul și astfel și-a ales în mijlocul fânațului.

Cele 5 jug. de fânaț ce le-a luat Olariu Marian, au fost date în folosința taurului comunal din 1923 incoace. Cei trei cumpărători și-au adus din speșele lor inginer, și le-a tăiat 15 jug. așa cum au spus dânsii. Astfel Olariu cu cele 5 jug. ce au fost a taurului comunal le-a cerut dela inginer să-i le măsoare lui, Acesta a făcut astfel, fără a mai întreba pe cineva. Comuna, prin aceasta, a ajuns în conflict cu Olariu. Dela jud. de Ocol a fost ordin ca în anul acesta, adică 1926 să folosim locurile așa cum a fost înainte și așa populația a fost mulțumită.

Urmând chestia taurului pentru susținere s'a adunat consiliul comunal să hotărască, pentru a-se vedea ce-i de făcut, căci cutare teren a trecut în folosința lui Olariu Marian.

Atunci, Olariu Marian, fiind de față, și fiind și ca delegat, neîntrebat de nimeni, a sărit în fața consiliului și a declarat că sloboade cele 5 jug. taurului, căci dânsul, ca consilier, își poate lua de unde veoște, căci are putere.

Olariu Marian, a mers la fața locului și a dat în seamă terenul omului, îngrijitorul taurului. Iar dânsul din propria-i putere, a luat alt teren de unde și-a ales.

În ziua următoare a mers la coasă cu feciorul, unui nepot i-a dat să cosească cât are, în două. Dânsul a cosit părțile a 5 înși, cari văzându-se neindreptățiți, l-au dat judecării.

Văzându-se dat în judecată, a mers la agronomul și i-a dat dovezi mincinoase, l'a sedus, și l'a făcut să declare cele 5 jug. ca fiind a Regiei, apoi, el se laudă că are pe Dumnezeu în șerpar.

Judecata e în curs și aproape comuna jumătate e în judecată pentru un nesocotit.

Alt proprietar este Szalancz Eugen la care prin expropriere i s'a lăsat în comuna. Armeni 300 jug. iar în comuna noastră 100

jug. de arat, 75 jug. pădure, 18 jug. întrevilan și 6 jug. vii.

Szalancz Eugen văzând cum se formează reforma agrară, și-a transcris moșia pe fecior, Szalanci Gheorghe. Moșia din Ciuguzel, cu acestea, a trecut în 1920 pe numele lui Szalanci Gheorghe.

De fapt Szalanci Gheorghe nu este cetățean român ne făcând nici armată în România. De prezent se află funcționar la o Bancă din Budapesta.

Ciuguzel la 24 Jan. 1927.

Ai D-nei Voastre cu profund respect:

Vasile Urian
Toma Gheorghe
Iuon Toma
Bogdu Manoil
Popa Iuon
Suciu Vasilie
Moisă Vasilie
Manoila Toma
Iuon Pojar.

III.

D-le Ministru!

Subscriși locuitori a comunei *Cetea, jud. Alba*, referitoriu la exproprierea făcută în comuna noastră avem onoare a înainta următorul:

MEMORIU!

Comuna noastră e comună de munte cu 400 familii, pământ arătoriu avem tare puțin și acela neproductiv. Ocupațiunea principală e creșterea vitelor, însă pe pășunatul de 167 jug. cât l'avem, și acela în mare parte sterp, e imposibil să creștem atâtea vite ca să facem față nevoilor vieții, ba nici chiar vitele trebuincioasă la economie nu avem unde le pășuna.

Pe baza legii pentru reforma agrară art. 26 am fi îndreptățiți după cap de familie la 10 jug. deci după 400 familii am fi îndreptățiți la un pășunat de 4000 jug.

Prin reforma agrară comuna noastră nu a fost împărțită cu nimic, afară de 30 jug. arător, din comuna Stremțiu, ce sa dat la 37 de îndreptățiți, până când ceilalți 300 de înși nu au primit nimic.

În comună sunt două proprietăți cari au ajuns la expropriere, anume: alui Kiss Balint și alui Salamon David. Cel dintâiu are în comuna Stremțiu 57 jug. 330 □ iară în Cetea 46 jug. 994 □ în total 103 jug. 1324 □ arător și fânaț și 117 pădure.

Moșia acestuia înainte de 1918 peste 10 ani a fost arândată în parte, deci teritorul întrecător peste 30 jug. ar fi trebuit expropriat în întregime, iară din pădure cel întrecător peste 100 jug. Celui de al doilea Salamon David i-a rămas din expropriere în comuna Teiuș 100 jug. deci cele 8 jug. arător și fânaț din comuna noastră ar fi trebuit expropriate.

Comisiunile de expropriere însă timp de patru ani au tot incurcat afacerea, până ce în cele din urmă au respins comuna cu cererea ei dreaptă dând dreptate proprietarilor-lăsându-le întreaga avere neexpropriată.

Pentru acest serviciu domniile din comisiunea de ocol au primit ca rebonificare din partea lui Kiss Balint o „vie-bună plantată”, ceia-ce putem și dovedi orișicând.

Am cerut comisiei județene să ni-să dea de pășunat din pădurea din comuna Galda de sus, așa numită „Dumbrava” aparținătoare episcopiei rom. cath. din Alba-Iulia. Prima dată ni-sa dat peste 300 jug. iară mai târziu ni sa lăsat numai 150 jug.

Cu toate acestea din 1923 decând s'a făcut aceasta expropriere nici până astăzi nu am intrat în folosința ei. Sa lăsat proprietarului dreptul de exploatare a lemnului, însă dreptul aceasta pe semne are să dureze veacuri, așa încât noi nici când nu o să putem intra în folosința acelu teritoriu.

Cu un cuvânt comuna noastră din toată reforma agrară nu sa ales cu altceva, decât cu desamăgire. Din întreaga România-Mare nu va fi a două comună care să fi fost atât de neindreptățită.

În urma acestor ilegalități cerem revizuirea exproprierei pentru moșiile lui Kiss Balint și Salamon David, rugând pe Dl Ministru să

binevoiască a admite aceasta revizuire și a ordona ca cât mai curând să-se ia din nou la desbatere.

Rugăm totodată pe dl Ministru să dispună ca partea ce sa expropriat în favorul nostru din pădurea „Dumbrava”, să ni-se a cât mai curând posibil în primire.

În speranța că Dl Ministru va lua în considerare justele noastre cereri rămânem:

Cetea, la 26 Decembre 1926
devotați:

Alesandru Frâncu preot.
Ioan Truța lui George
George Chitulea
și alte 100 de semnături.

Răvașul din urmă pentru gazeta „Alba-Iulia”.

Am citit răvașul scrienților dela „Alba-Iulia”. Nu mă uimea obrăsnicia acestor „scribi necopți” fiindcă lumea s'a obișnuit cu felul lor de-a fi, s'au dovedit adecă a fi identificați cu expresia unui gazetar care le-a spus fără pic de ezitare că *sunt crescuți la cocina de porci*. Asta e adevărul; îl confirm eu și-l confirmă mai mult faptele lor. Da, e adevărat și trist: *maimuțoi dela „Alba-Iulia” sunt crescuți în grajduri și cocine de porci*.

Nu aș fi răspuns; nu m'aș mai fi coborât să stau de vorbă cu acești „vizitii” un lucru m'a indignat mai mult, un lucru care știu, a indignat întreagă mulțimea ce a avut ocazia să citească nechibzuitele șire scrise în numărul din urmă contra Dlui O. Hulea.

Eu o spun acum categoric și pentru totdeauna și alături cu mine o spun toți aceia ce au cunoscut sufletul Dlui Hulea: *Dsa e mai presus în toate faptele decât de-a se coborî la josnicile unor oameni lipsiți de cinste și omenie ș'apoi dacă e vorbă s'o spun pe față cinstea și caracterul acestui om trage în cumpănă cu tot bunul și toată reputația întregii organizații naționale din întreg județul Albei*. Atât. Dacă n'am spus adevărul, răspund!

În privința școlii condusă de Dl Hulea, țin să amintesc că la concursul general al României din 1926 liceul „T. Maiorescu” de sub conducerea Dlui Hulea a luat două premii (cl. VII și VIII).

Incolo „gazeta tuturor minciunilor” mai spune așa de solemn: *Nu stăm de vorbă cu un copilandru s'a rădicat mai eri alaltăeri depe băncile școlii*. Am citit răvașul și am înțeles. Să știți însă Domnilor dela „Alba-Iulia” că atunci când va fi auzit și glasul meu, când n'oi mai fi un copilandru ș'atunci voi cere celor ce mă vor asculta să vă privească cu dispreț, fiindcă nimic nu ați adus bun și cinstit între noi cei ce vă cunoaștem ci ați precupețit cinstea trecutului înșelând astfel mulțimea.

Va fi ascultat atunci și glasul nostru a celor ce încă nu avem drept să ne spunem cuvântul pentru mulțime și Vă asigur Domnilor; atunci — dacă veți continua așa — de veți fi vii încă, veți citi în ochii mulțimii disprețul și batjocura și morți de veți fi, dacă atâta ați făcut pentru față, urmașii vă vor scuipa mormintele.

Ion Raftiu.

Citiți și

Răspândiți

GAZETA POPORULUI

O nouă lămurire.....

N. B. Articolul de mai jos s'a trimis la timpul său pentru publicare la gazeta „Viitorul” din București, dar nu s'a publicat, ci s'a inmanat Domnului Rusu, care însoțit de o epistolă recomandată mi-la retrimis scriindu-mi: „Autorul articolului publicat în „Viitorul” din 9 Octomvrie 1926 sunt eu. Răspunsul D-tale nu sa publicat, deoarece era scris într'un stil ordinar... semnând: Ioan Rusu Abrudeanu fost și viitor deputat de Abrud”.

Răspund:

Așa e articolul după cum e și persoana la care să refer. Constat, că acest Domn deși mare aspirant la deputație totuși nu cunoaște nici macar legea electorală unde să spune; „deputații să aleg pe Județe și nu pe circumscripții sau comune”, ori poate, că Dl Rusu a voit să se folosească de cuvintele fostului „Protector defunct” în fine neamțul nu dă nimic pe trecut și viitor, ci numai pe prezent.

Răspuns la articolul „Știri din Abrud” publicat în gazeta Viitorul din 9 Octomvrie 1926 și 19 Octomvrie 1926.

Domnule Rusu! Fiind absolut convins, că articolul publicat în oficiosul Partidului Liberal din 9 Octomvrie 1926 intitulat „Știri din Abrud” este produsul propriu al D-tale și nu a lui A. L. țin să-ți adresez acest răspuns D-tale făuritorului și nu-uneltei de care te servești.

Mă bucur, că mi-ai dat ocaziune de a-ți putea replica la minciunile născocite.

În articol preamărești pe Dl Inspector Pușcariu pentru imparțialitatea cu care a condus ancheta, calomniind în același timp într'un mod neobicit pe doi funcționari ai Statului Român de același grad și cel puțin de aceeași capacitate și cinste ca Dl Pușcariu, cari la rândul lor necondiționat își vor lua satisfacția.

Imi dai voie Domnule Rusu ca să-ți spun; că ancheta a fost publică, unde a asistat în aceeași odaie cei chemați și cei nechemati, ceace legea din anul 1896 Art. XXXIII § 125 nu o admite. Ce a fost cauza, că Dl Pușcariu a admis ca D-ta să dictezi grefierului procesele verbale luate cu martorii. Adica cum D-ta în aceeași persoană acuzi, anchetezi și tot odată și fășionezi. Acest lucru îl puteai face și la București, fără ca să mai vii pe la Bucium. Vei recunoaște și aceia, că după anchetă ai aranjat — un banchet — la preotul Tomuș unde v'ați petrecut până noaptea târziu, Pe Dl Inspector l-ai adus cu automobilul, iar șeful ocolului silvic Abrud a venit înainte cu trăsura. *Iată imparțialitatea anchetei!*

(Va urma.)

Prinderea tâlharilor din munți.

În ultimul timp pe raza județului se pripășise un număr de criminali și tâlhari terorizând populația județului și aceia a județelor limitrofe prin furturile la care se dedau și amenințările pe cari le adresau diferiților locuitori.

Sarcina Companiei de jandarmi era dintre cele mai grele, și puțin de invidiat, ținând seamă pe deoparte de terenurile accidentate unde se executau urmărirea, iar pe de alta teama populațiunii de a da jandarmeriei locale, indicii asupra prezenței bandiților, fie în comuna unde aveau gazde, prieteni sau rudeni, fie prezența lor în preajma comunelor învecinate.

De la preluarea comenzi Companiei de către noul Comandant de Comp. printre primele măsuri de ordine și siguranță ce a luat în județ și-a impus ca un punct de onoare și prestigiu stărpirea acestui cuib de certaji cu justiția spre a da cuvenita liniște pașnicilor cetățeani ai județului.

S'au ordonat și coordonat de Companie măsuri de urmărire și încercuire a bandiților, încă pe la începutul lunii Noiembrie 1926, măsuri ce dacă nu și-au ajuns scopul integral urmărit, a avut ca rezultat predarea forțată autorităților justiției a tâlharului de drum mare Oanca Victor zis Bebea, ce văzuse că pe curând va fi prins de jandarmeria locală. Schimbându-se tactica urmărilor de încercuire a tâlharilor prin sistemul deghizamentului și urmării izolate de către jandarmi a res-

tului din bandă, Compania de jandarmi înregistrează un al doilea succes prin prinderea criminalului Buta Iosif în ziua de 30 Ianuarie ac. prins în așternut pe când dormea în casele unui locuitor din Ponor.

Urmărirea fără mare șgomot, cu tot tactul necesar și cu multă discreție, a fost încoronată de succes.

Criminalul Buta Iosif era evadat din închisoarea centrală Aiud, în luna August 1926, unde i-și ispășea pedeapsa de 10 ani temniță grea, pentru crimă de omor.

În aceasta captură trebuiesc aduse laude de inițiativă, destoinicie și perseverență Plut. major Imbri Mihail șeful secției Aiud căruia îi este dat pentru a doua oară a prinde și da pe mâna justiției pe ferosul criminal.

Tot prin măsurile de prindere a criminalilor din județ criminalul Avrămuți Ilie ce avea ca câmp de operație dealurile Meteșului, Ighiului și Ampoiului, este forțat a părăsi județul, de teama a nu fi prins de jandarmerie ce înțesise urmărirea, până la încercuirea sa, iar banditul Vasile Dolște zis Corobeată, al treilea din banda din Ponor a trecut în județul Turda.

Aceste fapte meritorii ale Comp. de Jandarmi este începutul demn de întreaga laudă cu care se inaugurează o frumoasă eră de siguranță și liniște în județ și avem credința că în curând să ni-se aducă la cunoștiință și alte fapte de merit a le activității jandarmeriei.

Sâmbătă la orele 11 criminalul va fi condus în lanțuri și sub paza distinsului Plut. maj. Imbri Mihail la Prefectura județului spre a fi prezentat în carne și oase D-lui Prefect al județului.

Din sursa cea mai bună, suntem informați, că Prefectura locală în dorința de a încuraja zelul și destoinicia jandarmilor, va recompensa pe jandarmi ce sau distins în urmărirea ce au avut loc, precum și pe cei ce se vor distinge în viitor.

Din partec noastră felicităm cu toată căldura, atât organele jandarmeriei locale pentru atinerea frumosului scop urmărit, cât și organul central administrativ local pentru frumoasa inițiativă ce a luat față de organele de poliție rurală, ce veghează la menținerea ordinii și siguranței județului.

Apărarea pomilor contra insectelor (omidelor) și contra bureților.

Ori și cine știe, că dacă animalele noastre de casă, sunt pline de păduchi, de prav și de gunoaie, și dacă holdele noastre sunt pline de burueni, animalele nu se desvoltă, și holdele nu vor da roadă. Iar dacă sunt ținute curate, vor fi sănătoase și desvoltându-se vor aduce câștig frumos.

Tot așa stă lucrul, și cu pomii. Să luăm dară la rând, pe cei mai stricacioși dușmani ai pomilor, și felul de apărare în contra lor,

Gândacul de mai îl cunoaște ori și cine. Acesta se ivește în număr mai mare, tot la 3 ani, și face pagubă prin aceia, că roade frunza pomilor.

Apărarea în contra lor se face așa, că îi scuturăm jos de pe pomi, și îi strivim cu picioarele.

Dacă sunt mai mulți, atunci putem să-i adunăm și să-i opărim, apoi îi uscăm și îi mesteacă cu țăriță, și îi dăm de mâncare galțelor. **Gândacul de mai** își așează ouăle (150-200 bucăți) în pământ, din cari cresc larvele (viermi) pe cari îi cunosc bine toți oamenii, și cari rod rădăcinile la pomi, la holde, la napi, și la alte sămănături în timp de 3 ani.

Apărarea în contra larvelor (viermelor) o facem așa, că la săpatul ori aratul pământului, culegem acești viermi, și îi nimicim.

Fluturile alb (fluturile de curechi) este fluturile de zi, de culoare albă, pe care îl cunoaștem cu toții. Incepe să sboare cam pe la finea lunii Mai, ori prin Iunie, și după ploaie îl vedem așezându-se în cete, în locul remas umed, ori pe drumuri. Viermii omide acestui fluture, sunt stricacioși, pentru că mănă frunzele pomilor și mai cu seamă a prunilor. Apărarea în contra lor se poate face astfel, că încă în toamnă, ori în iarnă, culegem cu grije cuiburile viermilor (omidelor), și le ardem.

Dacă însă vecinii grădinei noastre, nu au nimic omidele din grădinele lor, și astfel vedem că și pe pomii noștri se suie omide, atunci seara, ori dimineața de timpuriu, nimicim omidele pe crengile mai groase a pomului, unde se adună peste noapte.

Fluturii cari se adună în grămezi pe locuri umede (în noroiu), încă îi putem nimici dacă îi lovim cu o creangă mai mare, care are crenguțe dese.

Omiderele sure, păienjenii inelați, molia cu păienjenș, sunt cu toții viermii dela fluturii de seară și de noapte, și sunt stricacioși pentru că mănă frunza pomilor.

Omiderele sure, mănă nu numai frunzele pomilor, ci și frunzele dela stejar ori alți arbori de pădure, de aceia acele omide se sporesc foarte tare, în grădinele de pomi cari sunt aproape de pădure, și de multe ori rod toate frunzele pomilor. Femeiușca acestui fluture nu are aripi, ci să suie pe pom, și își depune ouăle lângă vâstarii frunzelor. În contra ei ne putem apăra așa, că legăm strâns bine pe trunchiul pomului, cu o fașie de hârtie, lată de 2-3 degete, pe care o ungem cu clei lipicios pentru viermi (clei pentru omide), și apoi această hârtie o nimicim (ardem) înainte de a se usca cleiul de pe ea.

Sporirea (roitul) acestor fluturi, și depunerea ouălor se întâmplă începând dela mijlocul lunii Septemvrie, până către capetul lunii Noiembrie, ori dacă iarna e domoală pe tot timpul iernii.

Tocmai pentru aceasta, inelul cu clei trebuie să îl așezăm pe pomi, de pe la mijlocul lunii Septemvrie.

Astfel de clei de omide, se află în comerț, sub numirea de „Hibernă”, și se poate cumpăra și dela cooperativa „Furnica”. Prețul unui kilogram este 280 Lei.

Putem pregăti și acasă, clei de omide, în modul următor:

Într'un vas de mărime potrivită, topim 50 deca de olei de rapiță și 1 deca de unsoare de porc, și le încălzim până ce scad la $\frac{1}{2}$ parte. În alt vas 1 deca de calofoniu (rășină) cu care se unge arcușul dela ceteră îl topim în 1 deca de spirt de terpenină.

După ce s'a topit și aceasta, îl vărsăm în vasul în care este oleiul de rapiță, și le amestecăm bine și apoi e gata oleiul, pe care îl și putem folosi după ce se răcește.

Păienjenii (cu inel) și **molia cu păienjenș**, strâng laolaltă frunzele, într'o țesătură ca păienjenșul și după ce au mâncat cea grămadă de frunze, merg mai departe și împăienjenesc alte frunze și le mănă. Fiindcă acești viermi (omide) suut grămădiți laolaltă, îi putem ușor vedea și culege, și îi nimicim. Când îi culegem acești viermi, trebuie să fim cu grije, pentru că dacă îi atingi se lasă jos pe pământ, și de acolo numai cu mare greutate îi mai poți culege.

Și viermii (omiderele) cu coadă galbenă (aurie), mănă frunzele pomilor.

Femeiușca dela aceștia, își depune ouăle pe pe fața din jos a frunzelor (ca și fluturile alb), iar viermii (omiderele) cari ies din ouă strâng laolaltă frunzele, și își fac cuib între ele, și așa ierneză. Nimicirea lor se face deci, culegând cuibarele lor (frunzele strânse cu păienjenșul) și arzându-le.

Fluturile cu coada galbenă, sau fluturile lănos, își așează ouăle într'o grămadă pe trunchiul pomului, ori pe crengile mai groase, și le acopere cu o lână galbenă, unde se pot vedea foarte ușor, și se pot culege, răzându-le de pe trupină cu grije, și arzându-le.

Fiindcă acești viermi (omide), în unii ani se sporesc foarte tare, și după ce au mâncat frunzele de pe un pom, se suie pe altul, de aceia — în timpul de iarnă — ne apărăm în contra lor, cu inel de clei pentru omide, și apoi viermi (omiderele) ce se adună pe inel, ori sub inel, le omorim.

În contra omidelor și viermilor, cari ne strică pomii, ne sunt de mare ajutor paserile cântătoare, ca pițigușii, cintezi (ciz) vrăbiile și altele.

De aceia să avem grije, ca cuiburile lor să fie apărate în grădinele noastre de pomi.

Ba încă este bine, ca pentru ca se poată cloci aceste păsările, să le facem noi cuiburi

măiestrite, din scândurele și să-le așezăm pe pomi.

Afară de aceste apărări și scutiri a pomilor, mai este lipsă ca pomii să fie și stropiți. Despre aceasta vom scrie pe viitor.

Reun. de Pomicultură.

Redactor responsabil:
ION RAȚIU

No. 1532/1927.

Publicație de licitație.

Subsemnatul portărel aduc la cunoștință publică, că în urma decisului Nr. G. 1843/1926 al judecătoriei de Ocol Aiud în favorul lui Dr. Francisc Szabó pentru suma Lei 524 capital, 11% interese din 22 Oct. 1925 și pentru spese în 347 Lei deja statorite și cele ce vor mai surveni se defige termin spre efectuarea licitației pe ziua 18 Februarie 1927 ora 15 d. m. în Aiud la locuința urmăriților pe când și unde se vor vinde prin licitație obiectele sechestrate și anume: diferite mobile de casă prețuite în 4000 Lei.

Alba-Iulia, la 27 Ian. 1927.

portărel.
ss. *Marinescu.*

Pentru conformitate: Czako

No. 88/1927. port.

Publicație de licitație.

Subsemnatul portărel aduc la cunoștință publică, că în urma decisului Nr. G. 3873/1926 al judecătoriei de Ocol Aiud în favorul lui Guttmann Lazar repr. prin Dr. Francisc Szabó avocat din Aiud pentru suma Lei 5515 capital, 12% interese din 1 Febr. 1926 și pentru spese în 1541 Lei deja statorite și cele ce vor mai surveni se defige termin spre efectuarea licitației pe ziua 18 Februarie 1927 ora 9 a. m. în Aiud str. Avram Iancu pe când și unde se vor vinde prin licitație obiectele sechestrate și anume: mobile de casă prețuite în 7800 Lei.

Alba-Iulia, la 27 Ianuarie 1927.

Portărel: s. s. *Marinescu.*

Pentru conf.: Czako.

No. 89/1927 port.

Publicație de licitație.

Subsemnatul portărel aduc la cunoștință publică, că în urma decisului Nr. G. 3874/1926 al judecătoriei de Ocol Aiud în favorul lui soția lui Venczel Nicolae repr. prin Dr. Francisc Szabó avocat din Aiud pentru suma Lei 862 capital, 11% interese din 22 Iulie 1920 și pentru spese în 567 Lei deja statorite și cele ce vor mai surveni se defige termin spre efectuarea licitației pe ziua 18 Februarie 1927 ora 10 a. m. în Aiud str. Ștefan cel Mare pe când și unde se vor vinde prin licitație obiectele sechestrate și anume: dulap, trăsura, cai prețuite în 13000 Lei.

Alba-Iulia, la 20 Ianuarie 1927.

Portărel: ss. *Marinescu.*

Pentru conf.: M. Czako.

CINEMA „PRINCIPELE CAROL”

PROGRAM:

Joi, la 17 Februarie

Urgia destinului

(Fica Vienei.)

Dramă socială în 11 acte.

În rolul principal:

ANNA NILSON.

Inceputul repr. la 7 și 9 ore.

Sâmbătă și Duminică, la 19 și 20 Febr.

Cea mai mare noutate de film!

Femei fatală

Dramă din viața femeilor celebre în 8 acte.

În rolul principal:

FERN ANDRA și C. AGNES ESZTERHÁZY

Spect. Sâmb, la 9, Dumin. la orele 5, 7 și 9

La măcelăria

Ștefan Incze

din Aiud, Piața Regele Ferdinand No. 19.

Se capătă zilnic cea mai bună calitate de carne de vită, de vițel, de porc, unsoare topită, slănină afumată și proaspătă de topit. Mezeluri proaspete și bune se capătă întotdeauna, cu prețurile cele mai reduse.

Cercetați și vă convingeți!

Cine vrea haine frumoase, elegante și moderne, atât civile cât și militare, nu le poate procura decât la **croitoria modernă** alui

Alexandru Vălean

Aiud, P. Reg. Ferd. No. 15. (lângă podul prefecturii)

Aici se lucrează după ultima modă franceză și engleză și cu prețurile cele mai moderate.

Se pregătesc și chipluri pentru elevi.

Cercetați și vă convingeți!

Funcționari și Elevi la ori ce comandă au reducere de **20%**.

Cunoașteți cea mai eficientă mașină de scris din lume? Dacă nu, veniți până la prăvălia

WIEDER

ori dacă stați în Provincie trimiteți o scrisoare și veți primi prospectul gratuit. Tot aici se găsesc toate obiectele de electricitate, ca fier de călca, samovare, lămpi-jări de sonetii etc. Aici se află și piese pentru Radio, cu prețuri reduse

ADOLF WIEDER mecanic

Aiud, Str. Avram Iancu 49.

Români!

Faceți reclamă în „GAZETA POPORULUI” care se citește în satele a lor trei județe.

ROMÂNII Sprijiniți Industria românească!

Comandați numai la

PETRU CRIȘAN

mecanic

Str. Unirii No. 2. AIUD. Str. Unirii No. 2.

Execută prompt și eficient în atelierul său propriu, orice reparații de mașini de treierat (imblătit), mașini de cusut, biciclete și alte obiecte tehnice. Face din nou și reparaază cuptoare din fier, pluguri și alte lucrări mecanice la edificii.

SCHOPPELT și BAUER

fierărie

Telefon 61. AIUD. Telefon 61.

Furnizează toate categoriile de tinichea, fier, precum și diferite scule mecanice, tâmplărie, arme de vânat, car-tușe revolvere, bricege, briciuri, patine pentru iarnă, skiuri, săniși pentru copii etc. etc.

„COOPERATIVA ÎNVĂȚĂTORILOR” AIUD.

Secția de librărie: Cea mai bine asortată cu toate rechizitele de școală, articole de birou și cărți literare.

Secția de manufactură

vinde cu prețurile cele mai convenabile toate articolele

aparținătoare aci.

Violine dela Lei 450 până la Lei 5000.

„ROMÂNUL”

Insoțire generală, economică, industrială și comercială S. P. A.

AIUD.

Izvorul cel mai eficient de cumpărare, unde aflați: coloniale, rom, vin, și tot felul de beuturi. Petroleu de lampă, ulei de uns, ulei de cilindru, tava-tă și benzină pentru mașini de imblătit etc.

Piatră vântată 98—99% și rafie de legat vie.

LIBRĂRIE, asortată cu tot soiul de hârtie, cărți rechizite de școală și de birou.

Români, cumpărați numai dela „Românul”!